

Periorbitaalne nekrotiseeriv fastsiit*

Taur Lillestik –
Põhja-Eesti Regionaalhaigla
kirurgiikliiniku näo- ja
lõualuudekirurgia III aasta arst-
resident

Periorbitaalne nekrotiseeriv fastsiit on harva esinev, kuid kiiresti progresseeruv ja potentsiaalselt letaalne pehmete kudede infektsioon, mis nõuab varajast äratundmist ja agressiivset ravi. Haigus võib varases faasis jäljendada periorbitaalset tseluliiti, mistõttu on diagnoosimine kliiniliselt keeruline ja sageli hilinev. Artiklis on antud ülevaade haiguse kliinilisest pildist, mikrobioloogiast, diagnostikast ning kaasaegsetest raviprintsiipidest.

Haiguse kõige sagedasemaks põhjustajaks on A-grupi streptokokk, mille eksotoksiinid võivad vallandada süsteemse põletikureaktsiooni ja toksilise šoki. Diagnoos põhineb eeskätt kliinilisel leiul, mida toetavad laboratoorsed markerid ja piltidiagnostika, eeskätt kompuutertomograafia. Ravi nurgakiviks

on kohene ja ulatuslik kahjustatud koe kirurgiline eemaldamine koos laia spektriga veenisisesse antibiootikumraviga.

Lisaks on artiklis käsitletud täiendavaid ravivõimalusi, sealhulgas veenisisesse immuunglobuliini, barokambri ja vaakumravi (*vacuum assisted closure, VAC*) kasutamist. Kuigi tõendusmaterjal põhineb peamiselt juhtumianalüüsidel, on häid tulemusi näidanud barokambri kasutamine ravi osana. Teised täiendavad ravivõtted vajavad veel edasist uurimist.

REFEREERITUD

Labkovich M, Coombs AV. Orbital necrotizing fasciitis: a comprehensive review of diagnosis and management. *Curr Surg Rep* 2025;13:40.

* Ette kantud Põhja-Eesti Regionaalhaigla kirurgiikliiniku *Journal Club*'is 16. detsembril 2025.